

F

oto en memo

De Keppelbrug

Op 9 juli 1809 ging in Hasselt de eerste spade de grond in voor de aanleg van de Dedemsvaart. Het kanaal werd aangelegd om de turf die zou worden afgegraven, af te voeren naar het westen. De schepen waren in die tijd nog niet zo groot. Ze hadden maar een beperkte tonnage.

Daardoor kon ook de stadsgracht van Hasselt als beginpunt van het kanaal fungeren. Het betekende echter wel dat de gemeente diende zorg te dragen voor de bediening en het onderhoud van een aantal ophaalbruggen en van een sluis.

De kleinste van die bruggen was De Keppelbrug. De naam had ze te danken aan de aanwezigheid van het voormalige woonhuis van de adellijke familie Keppel. Op de foto hierboven is dat het huis rechts.

De brug was een klap-

brug. Ze was van ijzer gemaakt. De brugwachter draaide later de brug handmatig op. Een pal in het draaigedeelte moest verhinderen dat

de brug bij het opendraaien naar beneden zou vallen. Niet het ophalen, maar het neerlaten van het bruggedeelte kostte in feite energie. Dan moest het vallende gewicht door de brugwachter tegengehouden worden. Het geheim zat in de contragewichten. Als deze goed afgesteld waren dan verliep het ophalen en neerlaten van het brugdek relatief probleemloos.

De foto laat nog een stuk van de werf zien die toen in handen van de familie Van Aller was. Op zijn werf werd

in 1895 het eerste ijzeren schip van Hasselt gebouwd. Het was een tjalk van 120 ton. De familie Van Aller bouwde hier ook de typische Hasselter aken.

Het huis op de hoek van de Prinsengracht en de Keppelstraat staat er nog steeds. Op de Baangracht staat voor de

brug een petroleumlamp. Het schip dat we zien is een zeilschip geladen met turf.

De dag waarop deze foto is gemaakt is zo te zien een feestdag geweest. De driekleur hangt uit.

Het plaatje onderaan de

Nummer 17

Inhoud

De Keppelbrug. Een van de bruggen die de schippers in Hasselt moesten passeren voordat ze de Dedemsvaart op konden varen.

Colofon

Foto en memo

Samenstelling en tekst:
Frits Schmidt

Foto's:
Collectie Schmidt

Zo zag Hasselt er eind negentiende tot aan het midden van de twintigste eeuw uit

vorige bladzijde laat de situatie omstreeks de jaren dertig zien. Hasselt is dan inmiddels al voorzien van elektriciteit. De gracht wordt door een tweetal lieden uitgebaggerd. Men deed dat met een zogenaamde baggerzak. De modder werd er wel, maar het water

niet mee opgeschept. In de boot werd vervolgens de zak leeggestort.

Op de achtergrond is de lierenfabriek van de familie Ridderinkhof te zien. In 1900 werd hier met een smederij begonnen. Tien jaar later werd het bedrijf met een 5 pk motor uitgerust. In 1919 had het net als alle andere met de scheepvaart verbonden bedrijven te

Hasselt, Ingang Gracht.

Op de plek van de voormalige werf staat nu een woonhuis

scheiden. Dit sluisje voorkwam dat de binnen-

lijden van de crisis in de scheepvaart. In 1937 werd het naar de overkant van het Zwartewater verplaatst. Daar was in het kader van de toenmalige werkverschaffing het nieuwe industrieterrein *Het Lommerdstuk* aangelegd.

Inmiddels was de werf, die eerst aan de ingang van de gracht lag, al verplaatst naar de Zwartewaterkant. Nu konden er ook grotere schepen worden gebouwd. De werf ligt nog altijd op die plek. De familie Van Aller heeft na haar faillissement ide werf in 1923 verkocht aan Bodewes. Op de plek waar voorheen de schepen werden gebouwd, werd later een woonhuis gebouwd.

De foto op de voorgaande pagina laat ook nog iets anders zien. Rechts zijn de contouren van een schutsluis te onder-

gracht droog kwam te staan. Later lag er alleen nog maar een ijzeren draaibrug, die na de sluiting van de Dedemsvaart vervangen werd door een dam.

Evenals de Keppelbrug was ook deze brug niet geschikt voor autoverkeer. Alleen voetgangers en fietsen mochten er gebruik van maken.

Nadat in 1965 besloten was om de Dedemsvaart te sluiten., werd in de zeventiger jaren de Keppelbrug vervangen door een houten brug. Daarmee werd meer dan met de ijzeren brug het geval geweest is, het beeld van het oude Hasselt hersteld.

Hasselt, Bolwerk

Draaibrug over de binnengracht . Jaren vijftig / zestig van de twintigste eeuw.